

LUENTOESIMERKIT KEVÄT 2019

Numeroitujen esimerkkien numerot paitsi viimeinen numero viittaavat siihen luentorungon kappaleeseen, jossa esimerkkiin liittyvää asiaa käsitellään.

Esimerkki 4.5.3.1. Olkoon pinta S se osa paraboloidipintaa $z = f(x, y) = x^2 + y^2 + 3$, joka on kolmion $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 \leq x \leq 1, x \leq y \leq 4x\}$ yläpuolella. Olkoon edelleen ∂S pinnan S suljettu reunakäyrä. Määrä pinnan S ulkoinen yksikkönormaalivektori $\vec{n}^0$ ja laske käyräintegraalin

$$\oint_{\partial S} (3y + 2z^2) dx + 3x dy + 6xz dz$$

arvo Stokesin lauseen avulla.

Ratkaisu: Koska $f_x(x, y) = 2x$ ja $f_y(x, y) = 2y$, niin annetun avoimen funktiopinnan ulkoinen yksikkönormaalivektori

$$\vec{n}^0 = \frac{(-f_x(x, y), -f_y(x, y), 1)}{\sqrt{1 + [f_x(x, y)]^2 + [f_y(x, y)]^2}} = \frac{(-2x, -2y, 1)}{\sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2}}.$$

Koska edelleen $\vec{F}(x, y, z) = (3y + 2z^2, 3x, 6xz)$, niin

$$\nabla \times \vec{F} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ \partial_x & \partial_y & \partial_z \\ 3y + 2z^2 & 3x & 6xz \end{vmatrix} = (0 - 0, -(6z - 4z), 3 - 3) = (0, -2z, 0).$$

Stokesin lauseen mukaan

$$\begin{aligned} \oint_{\partial S} (3y + 2z^2) dx + 3x dy + 6xz dz &= \oint_{\partial S} \vec{F} \cdot d\vec{x} \stackrel{\text{Stokes}}{=} \iint_S \nabla \times \vec{F} \cdot \vec{n}^0 dS = \iint_S (0, -2z, 0) \cdot \frac{(-2x, -2y, 1)}{\sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2}} dS \\ &= \iint_S \frac{4yz}{\sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2}} dS = \iint_A \frac{4y(x^2 + y^2 + 3)}{\sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2}} \sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2} dA = \int_0^1 \int_x^{4x} 4y(x^2 + y^2 + 3)^1 dy dx \\ &= \int_0^1 \int_x^{4x} (x^2 + y^2 + 3)^2 dx = \int_0^1 [(17x^2 + 3)^2 - (2x^2 + 3)^2] dx = \int_0^1 (285x^4 + 90x^2) dx = \int_0^1 (57x^5 + 30x^3) dx = 87. \end{aligned}$$

Esimerkki 4.5.3.2. Olkoon S se osa tasopintaa $z = f(x, y) = 2x + 3y + 11$, jota rajoittaa suljettu reunakäyrä

$$\partial S : \vec{x}(t) = 2 \cos t \vec{i} + 2 \sin t \vec{j} + (4 \cos t + 6 \sin t + 11) \vec{k}, \quad 0 \leq t \leq 2\pi.$$

Pinnan S projektio xy -tasossa on alue

$$A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 \leq x^2 + y^2 \leq 4\}.$$

Laske käyräintegraalin

$$\oint_{\partial S} 2yz dx + 30x dy + xy dz$$

arvo

- käyrän ∂S parametrisityksen,
- Stokesin lauseen ja napakoordinaattien avulla.

Ratkaisu:

a) Koska $\vec{x}'(t) = -2 \sin t \vec{i} + 2 \cos t \vec{j} + (-4 \sin t + 6 \cos t) \vec{k}$, niin

$$\begin{aligned} & \oint_{\partial S} 2yz \, dx + 30x \, dy + xy \, dz \\ &= \int_0^{2\pi} [(4 \sin t(4 \cos t + 6 \sin t + 11))(-2 \sin t) + (60 \cos t)(2 \cos t) + (4 \cos t \sin t)(-4 \sin t + 6 \cos t)] \, dt \\ &= \int_0^{2\pi} (-32 \sin^2 t \cos t - 48 \sin^3 t - 88 \sin^2 t + 120 \cos^2 t - 16 \cos t \sin^2 t + 24 \cos^2 t \sin t) \, dt \\ &= \int_0^{2\pi} (-32 \sin^2 t \cos t - 48 \sin t(1 - \cos^2 t) - 88(1 - \cos^2 t) + 120 \cos^2 t - 16 \cos t \sin^2 t + 24 \cos^2 t \sin t) \, dt \\ &= \int_0^{2\pi} (-48 \sin^2 t \cos t - 48 \sin t - 88 + 208 \cos^2 t + 72 \cos^2 t \sin t) \, dt \\ &= \int_0^{2\pi} (-48 \cos t \sin^2 t - 48 \sin t + 72 \sin t \cos^2 t + 16 + 104 \cos(2t)) \, dt \\ &= \int_0^{2\pi} (-16 \sin^3 t + 48 \cos t - 24 \cos^3 t + 16t + 52 \sin(2t)) \, dt = 32\pi. \end{aligned}$$

b) Koska $f_x(x, y) = 2$ ja $f_y(x, y) = 3$, niin annetun pinnan ulkoinen yksikkönormaalivektori

$$\vec{n}^0 = \frac{-f_x(x, y)\vec{i} - f_y(x, y)\vec{j} + \vec{k}}{\sqrt{1 + [f_x(x, y)]^2 + [f_y(x, y)]^2}} = \frac{-2\vec{i} - 3\vec{j} + \vec{k}}{\sqrt{14}}.$$

$$\nabla \times \vec{F} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ \partial_x & \partial_y & \partial_z \\ 2yz & 30x & xy \end{vmatrix} = (x - 0)\vec{i} - (y - 2y)\vec{j} + (30 - 2z)\vec{k} = x\vec{i} + y\vec{j} + (30 - 2z)\vec{k}$$

$$\begin{aligned} \iint_S \nabla \times \vec{F} \cdot \vec{n}^0 \, dS &= \iint_S (x, y, 30 - 2z) \cdot \frac{(-2, -3, 1)}{\sqrt{14}} \, dS \\ &= \iint_S \frac{-2x - 3y + 30 - 2z}{\sqrt{14}} \, dS \\ &= \iint_A \frac{-2x - 3y + 30 - 2(2x + 3y + 11)}{\sqrt{14}} \sqrt{14} \, dA \\ &= \iint_A (-2x - 3y + 30 - 4x - 6y - 22) \, dA = \iint_A (-6x - 9y + 8) \, dA. \end{aligned}$$

Napakoordinaatistossa

$$A' = \{(r, \varphi) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 \leq r \leq 2, 0 \leq \varphi \leq 2\pi\},$$

joten

$$\begin{aligned} \iint_A (-6x - 9y + 8) dA &= \iint_{A'} (-6r \cos \varphi - 9r \sin \varphi + 8) r dr d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^2 (-6r^2 \cos \varphi - 9r^2 \sin \varphi + 8r) dr d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^2 (-2r^3 \cos \varphi - 3r^3 \sin \varphi + 4r^2) d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} (-16 \cos \varphi - 24 \sin \varphi + 16) d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} (-16 \sin \varphi + 24 \cos \varphi + 16\varphi) = 32\pi. \end{aligned}$$

Esimerkki 4.5.4.1. Olkoon

$$V = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid 1 \leq x \leq 3, 0 \leq y \leq 2x, 0 \leq z \leq 6xy\}$$

suljettu kappale. Laske divergenssilauseen avulla vektorikentän $\vec{F}(x, y, z) = (5x - 3xy + 8xz)\vec{i} + (5xz - 5y - 7)\vec{j} + (6xy + 3yz + z^2)\vec{k}$ vuo kappaleen V pinnan S läpi.

Ratkaisu:

$$\begin{aligned} \iint_S \vec{F} \cdot \vec{n}^0 dS &= \iiint_V \nabla \cdot \vec{F} dV \\ &= \iiint_V \left(\frac{\partial}{\partial x}(5x - 3xy + 8xz) + \frac{\partial}{\partial y}(5xz - 5y - 7) + \frac{\partial}{\partial z}(6xy + 3yz + z^2) \right) dV \\ &= \iiint_V (5 - 3y + 8z - 5 + 3y + 2z) dV \\ &= \iiint_V 10z dV = \int_1^3 \int_0^{2x} \int_0^{6xy} 10z dz dy dx \\ &= \int_1^3 \int_0^{2x} \int_0^{6xy} 5z^2 dy dx = 5 \int_1^3 \int_0^{2x} 36x^2 y^2 dy dx \\ &= 5 \int_1^3 \int_0^{2x} 12x^2 y^3 dx = 480 \int_1^3 x^5 dx = 58240 \end{aligned}$$

Esimerkki 4.5.4.2. Olkoon V suljettu kappale, jota ylhäältä rajoittaa pallopinta $z = f(x, y) = \sqrt{25 - x^2 - y^2}$ ja alhaalta paraboloidipinta $z = g(x, y) = x^2 + y^2 - 25$. Laske divergenssilauseen ja sylinterikoordinaattien avulla vektorikentän $\vec{F}(x, y, z) = (23xz - 5yz)\vec{i} + (6xz + 25yz - 17y)\vec{j} + (3xy - 19z)\vec{k}$ vuo kappaleen V pinnan läpi.

Ratkaisu:

Kappale V voidaan kuvata sylinterikoordinaattien avulla seuraavasti:

$$V' = \{(r, \varphi, z) \in \mathbb{R}^3 \mid 0 \leq r \leq 5, 0 \leq \varphi \leq 2\pi, r^2 - 25 \leq z \leq \sqrt{25 - r^2}\}.$$

Divergenssilauseen nojalla saadaan laskettua vuo:

$$\begin{aligned} \iint_S \vec{F} \cdot \vec{n}^0 dS &= \iiint_V \nabla \cdot \vec{F} dV = \iiint_V (\partial_x, \partial_y, \partial_z) \cdot (23xz - 5yz, 6xz + 25yz - 17y, 3xy - 19z) dV \\ &= \iiint_V (23z + 25z - 17 - 19) dV = \iiint_V (48z - 36) dV = \iiint_{V'} (48z - 36) r dz dr d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^5 \int_{r^2-25}^{\sqrt{25-r^2}} (48z - 36) r dz dr d\varphi = \int_0^{2\pi} \int_0^5 \int_{r^2-25}^{\sqrt{25-r^2}} (24rz^2 - 36rz) dr d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^5 [24r(25 - r^2) - 36r(25 - r^2)^{\frac{1}{2}} - 24r(r^2 - 25)^2 + 36r(r^2 - 25)] dr d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^5 [-6(25 - r^2)^2 + 12(25 - r^2)^{\frac{3}{2}} - 4(r^2 - 25)^3 + 9(r^2 - 25)^2] d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} [6 \cdot 25^2 - 12 \cdot 25^{\frac{3}{2}} + 4(-25)^3 - 9(-25)^2] d\varphi = -131750\pi. \end{aligned}$$

Esimerkki 4.5.4.3. Olkoon V suljettu kappale, jota ylhäältä rajoittaa taso $z = 0$ sekä alhaalta ja sivuilta pallopinta $z = f(x, y) = -\sqrt{4 - x^2 - y^2}$. Laske divergenssilauseen ja pallokoordinaattien avulla vektorikentän $\vec{F}(x, y, z) = (2x - 3xz + 2y)\vec{i} + (6x - 2y + 3yz)\vec{j} + (12xyz^2 - 4xy)\vec{k}$ vuo suljetun kappaleen V pinnan S läpi.

Ratkaisu: Lasketaan vuo:

$$\begin{aligned} \iint_S \vec{F} \cdot \vec{n}^0 dS &= \iiint_V \nabla \cdot \vec{F} dV \\ &= \iiint_V (\partial_x, \partial_y, \partial_z) \cdot (2x - 3xz + 2y, 6x - 2y + 3yz, 12xyz^2 - 4xy) dV \\ &= \iiint_V (2 - 3z - 2 + 3z + 24xyz) dV = \iiint_V 24xyz dV. \end{aligned}$$

Siirrytään pallokoordinaatistoon, jossa $x = \rho \sin \theta \cos \varphi$, $y = \rho \sin \theta \sin \varphi$, $z = \rho \cos \theta$ ja

$$V' = \{(\rho, \theta, \varphi) \in \mathbb{R}^3 \mid 0 \leq \rho \leq 2, \frac{\pi}{2} \leq \theta \leq \pi, 0 \leq \varphi \leq 2\pi\}.$$

Siis

$$\begin{aligned}
 \iiint_V 24xyz \, dV &= \iiint_{V'} 24\rho^3 \sin^2 \theta \cos \theta \cos \varphi \sin \varphi \rho^2 \sin \theta \, d\rho \, d\theta \, d\varphi \\
 &= \int_0^{2\pi} \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \int_0^2 24\rho^5 \cos \theta \sin^3 \theta \cos \varphi \sin \varphi \, d\rho \, d\theta \, d\varphi \\
 &= \int_0^{2\pi} \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \left(\int_0^2 4\rho^6 \cos \theta \sin^3 \theta \cos \varphi \sin \varphi \right) d\theta \, d\varphi \\
 &= 64 \int_0^{2\pi} \left(\int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} \sin^4 \theta \cos \varphi \sin \varphi \right) d\varphi \\
 &= -64 \int_0^{2\pi} \cos \varphi \sin \varphi \, d\varphi = -64 \int_0^{2\pi} \frac{1}{2} \sin^2 \varphi = 0.
 \end{aligned}$$

Esimerkki 4.5.4.4. Olkoon V suljettu kappale, jonka pinta on $S = S_1 \cup S_2 \cup S_3$, missä $S_1 : z = f(x, y) = 0$ (taso), $S_2 : z = g(x, y) = \sqrt{1 - x^2 - y^2}$ (pallopinta) ja $S_3 : z = h(x, y) = \sqrt{4 - x^2 - y^2}$ (pallopinta). Näiden pintojen projektiot xy -tasossa ovat vastaavasti $A_1 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 1 \leq x^2 + y^2 \leq 4\}$ (ympyrärengas), $A_2 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 \leq x^2 + y^2 \leq 1\}$ (ympyrä) ja $A_3 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 \leq x^2 + y^2 \leq 4\}$ (ympyrä). Laske vektorikentän $\vec{F}(x, y, z) = 3x\vec{i} + 3y\vec{j} + 2z^2\vec{k}$ vuo suljetun kappaleen V pinnan S läpi

- pintaintegraalina napakoordinaattien avulla,
- divergenssilauseen ja pallokoordinaattien avulla.

Ratkaisu:

- Koska V on suljettu kappale, pintojen S_1 , S_2 ja S_3 ulkoiset yksikkönormaalivektorit ovat

$$\begin{aligned}
 S_1 : \vec{n}_1^0 &= \frac{f_x(x, y)\vec{i} + f_y(x, y)\vec{j} - 1\vec{k}}{\sqrt{1 + [f_x(x, y)]^2 + [f_y(x, y)]^2}} = \frac{0\vec{i} + 0\vec{j} - 1\vec{k}}{1 + 0^2 + 0^2} \\
 &= -\vec{k} = (0, 0, -1), \\
 S_2 : \vec{n}_2^0 &= \frac{g_x(x, y)\vec{i} + g_y(x, y)\vec{j} - 1\vec{k}}{\sqrt{1 + [g_x(x, y)]^2 + [g_y(x, y)]^2}} = \frac{-\frac{x}{\sqrt{1-x^2-y^2}}\vec{i} - \frac{y}{\sqrt{1-x^2-y^2}}\vec{j} - 1\vec{k}}{\sqrt{1 + \left(\frac{x}{\sqrt{1-x^2-y^2}}\right)^2 + \left(\frac{y}{\sqrt{1-x^2-y^2}}\right)^2}} \\
 &= \frac{-\frac{x}{\sqrt{1-x^2-y^2}}\vec{i} - \frac{y}{\sqrt{1-x^2-y^2}}\vec{j} - \vec{k}}{\sqrt{1 + \frac{x^2}{1-x^2-y^2} + \frac{y^2}{1-x^2-y^2}}} = \frac{-x\vec{i} - y\vec{j} - \sqrt{1-x^2-y^2}\vec{k}}{\sqrt{1-x^2-y^2} \sqrt{\frac{1-x^2-y^2+x^2+y^2}{1-x^2-y^2}}} \\
 &= -x\vec{i} - y\vec{j} - \sqrt{1-x^2-y^2}\vec{k} = (-x, -y, -\sqrt{1-x^2-y^2}), \\
 S_3 : \vec{n}_3^0 &= \frac{-h_x(x, y)\vec{i} - h_y(x, y)\vec{j} + 1\vec{k}}{\sqrt{1 + [h_x(x, y)]^2 + [h_y(x, y)]^2}} = \frac{\frac{x}{\sqrt{4-x^2-y^2}}\vec{i} + \frac{y}{\sqrt{4-x^2-y^2}}\vec{j} + \vec{k}}{\sqrt{1 + \left(\frac{x}{\sqrt{4-x^2-y^2}}\right)^2 + \left(\frac{y}{\sqrt{4-x^2-y^2}}\right)^2}} \\
 &= \frac{1}{2}x\vec{i} + \frac{1}{2}y\vec{j} + \frac{1}{2}\sqrt{4-x^2-y^2}\vec{k} = \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y, \frac{1}{2}\sqrt{4-x^2-y^2}\right).
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\text{vuo} &= \iint_S \vec{F} \cdot \vec{n}^0 dS = \iint_{S_1} \vec{F} \cdot \vec{n}_1^0 dS + \iint_{S_2} \vec{F} \cdot \vec{n}_2^0 dS + \iint_{S_3} \vec{F} \cdot \vec{n}_3^0 dS \\
&= \iint_{S_1} (3x, 3y, 2z^2) \cdot (0, 0, -1) dS + \iint_{S_2} (3x, 3y, 2z^2) \cdot (-x, -y, -\sqrt{1-x^2-y^2}) dS \\
&\quad + \iint_{S_3} (3x, 3y, 2z^2) \cdot \left(\frac{1}{2}x, \frac{1}{2}y, \frac{1}{2}\sqrt{4-x^2-y^2}\right) dS \\
&= \iint_{S_1} (-2z^2) dS + \iint_{S_2} (-3x^2 - 3y^2 - 2z^2\sqrt{1-x^2-y^2}) dS \\
&\quad + \iint_{S_3} \frac{1}{2}(3x^2 + 3y^2 + 2z^2\sqrt{4-x^2-y^2}) dS \\
&= \iint_{A_1} 0 dA + \iint_{A_2} (-3x^2 - 3y^2 - 2(\sqrt{1-x^2-y^2})^2\sqrt{1-x^2-y^2}) \frac{1}{\sqrt{1-x^2-y^2}} dA \\
&\quad + \iint_{A_3} \frac{1}{2}(3x^2 + 3y^2 + 2(\sqrt{4-x^2-y^2})^2\sqrt{4-x^2-y^2}) \frac{2}{\sqrt{4-x^2-y^2}} dA \\
&= \iint_{A_2} [-3(x^2 + y^2)(1-x^2-y^2)^{-\frac{1}{2}} - 2(1-x^2-y^2)] dA \\
&\quad + \iint_{A_3} [3(x^2 + y^2)(4-x^2-y^2)^{-\frac{1}{2}} + 2(4-x^2-y^2)] dA \\
&= \iint_{A'_2} [-3r^2(1-r^2)^{-\frac{1}{2}} - 2(1-r^2)] r dr d\varphi + \iint_{A'_3} [3r^2(4-r^2)^{-\frac{1}{2}} + 2(4-r^2)] r dr d\varphi \\
&= \int_0^{2\pi} \int_0^1 [-3r^2(1-r^2)^{-\frac{1}{2}} - 2(1-r^2)] r dr d\varphi + \int_0^{2\pi} \int_0^2 [3r^2(4-r^2)^{-\frac{1}{2}} + 2(4-r^2)] r dr d\varphi \\
&= \int_0^{2\pi} \int_0^1 \underbrace{[3r^2(-r(1-r^2)^{-\frac{1}{2}})]}_u \underbrace{- 2r(1-r^2)}_{v'} dr d\varphi + \int_0^{2\pi} \int_0^2 \underbrace{[3r^2 r(4-r^2)^{-\frac{1}{2}}]}_f \underbrace{+ 2r(4-r^2)}_{g'} dr d\varphi \\
&\stackrel{\text{os.int.}}{=} \int_0^{2\pi} \int_0^1 \underbrace{[3r^2(1-r^2)^{\frac{1}{2}}]}_u \underbrace{+ \frac{1}{2}(1-r^2)^2}_v d\varphi - \int_0^{2\pi} \int_0^1 \underbrace{6r(1-r^2)^{\frac{1}{2}}}_{u'} \underbrace{dr d\varphi}_v \\
&\quad + \int_0^{2\pi} \int_0^2 \underbrace{[3r^2(-(4-r^2)^{\frac{1}{2}})]}_f \underbrace{- \frac{1}{2}(4-r^2)^2}_g d\varphi - \int_0^{2\pi} \int_0^2 \underbrace{6r(-(4-r^2)^{\frac{1}{2}})}_{f'} \underbrace{dr d\varphi}_g \\
&= \int_0^{2\pi} \left(-\frac{1}{2}\varphi\right) + \int_0^{2\pi} \int_0^1 2(1-r^2)^{\frac{3}{2}} d\varphi + \int_0^{2\pi} 8\varphi - \int_0^{2\pi} \int_0^2 2(4-r^2)^{\frac{3}{2}} d\varphi \\
&= -\pi - 4\pi + 16\pi + 32\pi = 43\pi
\end{aligned}$$

b) Lasketaan vuo divergenssilauseen ja pallokoordinaattien avulla:

$$\begin{aligned}
\iint_S \vec{F} \cdot \vec{n}^0 dS &= \iiint_V \nabla \cdot \vec{F} dV \\
&= \iiint_V (\partial_x, \partial_y, \partial_z) \cdot (3x, 3y, 2z^2) dV \\
&= \iiint_V (3 + 3 + 4z) dV = \iiint_V (6 + 4z) dV.
\end{aligned}$$

Siirrytään pallokoordinaatistoon, jossa $x = \rho \sin \theta \cos \varphi$, $y = \rho \sin \theta \sin \varphi$, $z = \rho \cos \theta$ ja

$$V' = \{(\rho, \theta, \varphi) \in \mathbb{R}^3 \mid 1 \leq \rho \leq 2, 0 \leq \theta \leq \frac{\pi}{2}, 0 \leq \varphi \leq 2\pi\}.$$

Siis

$$\begin{aligned} \iiint_V (5 + 4z) dV &= \iiint_{V'} (6 + 4\rho \cos \theta) \rho^2 \sin \theta d\rho d\theta d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} \int_1^2 (6\rho^2 \sin \theta + 4\rho^3 \cos \theta \sin \theta) d\rho d\theta d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} (2\rho^3 \sin \theta + \rho^4 \cos \theta \sin \theta) d\theta d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \int_0^{\frac{\pi}{2}} (14 \sin \theta + 15 \cos \theta \sin \theta) d\theta d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \left(-14 \cos \theta + \frac{15}{2} \sin^2 \theta \right) d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \left(14 + \frac{15}{2} \right) d\varphi \\ &= \int_0^{2\pi} \frac{43}{2} d\varphi = 43\pi. \end{aligned}$$